

ALFONS X EL SAVI I LAS SIETE PARTIDAS

VENANCI VALLMITJANA I
BARBANY (1830-1919)

1891-1908

Relleu / Pedra

Façana del Palau de Justícia

En aquest relleu, Venanci Vallmitjana imita la composició d'una molt difosa miniatura del segle XIII inclosa a l'edició original de les Cantigas de Santa Maria, en la que hi ha el rei Alfons X el Savi assegut davant d'un escriptori, voltat de cortesans. Vallmitjana ha substituït el senzill seient de la miniatura per un gran tron però ha mantingut la posició i vestuari amb que hi és representat el rei. Fins i tot la posició dels personatges que l'acompanyen és idèntica. En la miniatura, un escriptor situat de genolls davant seu sosté uns fulls, mentre que en el relleu de Vallmitjana una figura també agenollada atansa o recull de les mans del rei un volum que cal suposar conté una part del text del codi jurídic elaborat sota la seva direcció i conegut com Las Siete Partidas, perquè és organitzat en set capítols i volums. El rei sosté un altre dels volums de l'obra a la mà dreta. Tant a la miniatura com al relleu també el personatge situat a la dreta del tron (l'esquerra per a l'observador) és agenollat o assegut en un tamboret baix, i darrera seu hi ha dues figures més (tres a la miniatura). Els tres clergues que hi ha a l'altre extrem de la imatge, en la miniatura, han estat substituïts en el relleu per un bisbe i un cavaller armat. No hi falten ni tan sols unes columnes que divideixen la composició com si fos un tríptic, imitant les arcades que en la miniatura creen cinc espais.

El codi de Las Siete Partidas evocat en aquest relleu fou redactat entre 1256 i 1265 sota la direcció d'Alfons X de Castella-Lleó i aplega una gran varietat de matèries jurídiques i de textos sobre el fonament de les institucions. Fusiona el dret romà amb les lleis castellanques i tingué una gran influència a la península, però no va ser aplicat mai en els tribunals de Catalunya.